

Vise mænd fra Østerland

Teksten: Matthæus 2:1-12

- 1 Da Jesus var født i Betlehem i Judæa i kong Herodes' dage, se, da kom der nogle vise mænd fra Østerland til Jerusalem
- 2 og spurgte: »Hvor er jødernes nyfødte konge? For vi har set hans stjerne gå op og er kommet for at tilbede ham.«
- 3 Da kong Herodes hørte det, blev han forfærdet, og hele Jerusalem med ham.

Teksten: Matthæus 2:1-12

4 Og han sammenkaldte alle ypperstepræsterne og folkets skriftkloge og spurgte dem, hvor Kristus skulle fødes.

5 De svarede ham: »I Betlehem i Judæa. For således er der skrevet ved profeten:

6 Du, Betlehem i Judas land, du er på ingen måde den mindste blandt Judas fyrster. Fra dig skal der udgå en hersker, som skal vogte mit folk, Israel.«

Teksten: Matthæus 2:1-12

- 7 Så tilkaldte Herodes i al hemmelighed de vise mænd og forhørte dem indgående om, hvornår stjernen havde vist sig.
- 8 Og han sendte dem til Betlehem og sagde: »Gå hen og spørg jer nøje for om barnet; og når I har fundet det, så giv mig besked, for at også jeg kan komme og tilbede det.«

Teksten: Matthæus 2:1-12

9 Da de havde hørt på kongen, tog de af sted, og se, stjernen, som de havde set gå op, gik foran dem, indtil den stod stille over det sted, hvor barnet var.

10 Da de så stjernen, var deres glæde meget stor.

11 Og de gik ind i huset og så barnet hos dets mor Maria, og de faldt ned og tilbad det, og de åbnede for deres gemmer og frembar gaver til det, guld, røgelse og myrra.

Teksten: Matthæus 2:1-12

12 Men i drømme fik de en åbenbaring om ikke at tage tilbage til Herodes, og de vendte hjem til deres land ad en anden vej.

En flok troldmænd?

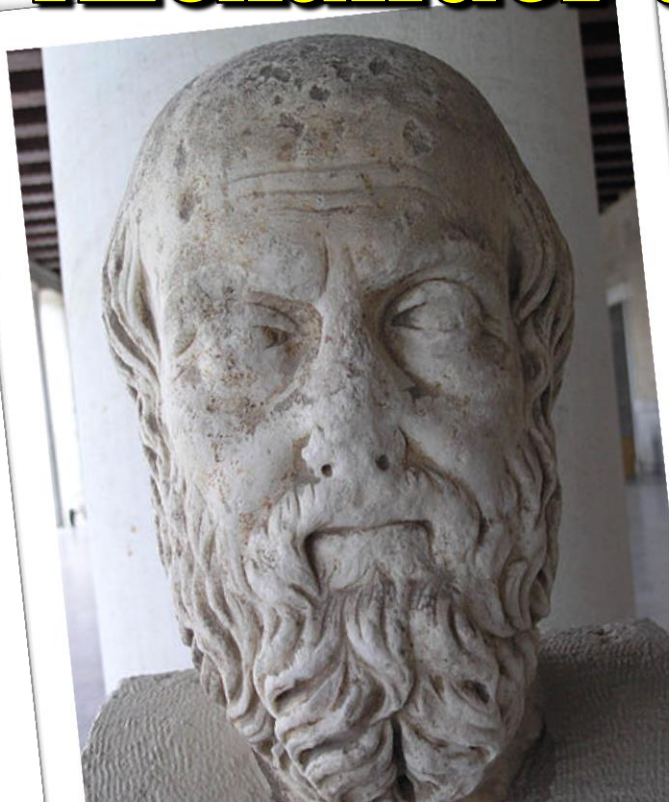
Det græske ord der er oversat med vise mænd er **magoi** (flertalsform af magos) på latin **magi** (flertalsform af magus)

”driver spådomskunst eller trolddom, ingen, måtte tager varsler, bruger magi, udtaler besværgelser, spørger dødemanere eller sandsigere til råds eller søger orakel hos de døde for Herren afskyr enhver som gør den slags” (5Mose 18:9-13)

En flok troldmænd?

- I byen Pafos hvor Barnabas og Paulus traf en jøde ved navn Barjesus, som var troldmand (magos) og falsk profet.
- Paulus, fyldt af Helligånden siger til Barjesus, "Du Djævelens barn" (*Apg 13:4-12*)
 - Hvorfor skulle Gud Fader tillade Sønnen at blive tilbedt af en flok magikere (*Matt 2:2,11*) der fik sine kræfter fra dæmonerne?
 - Sønnen nægter gentagende gange dæmonerne at give vidnesbyrd om at han var Guds hellige, Guds søn og Kristus (*Mark 1:24-25,34; 3:11-12; Luk 4:41*)

Alexander den store og Mederne

Hos Herodot får vi at vide at *magi* (det latinske ord for *magoi*) oprindeligt var en af *Medernes* 6 stammer, denne stamme blive så med tiden ensbetydende med "*vismænd*" på samme måde som folket *kaldæerne* bliver ensbetydende med "*vismænd*" sikkert fordi de har været en *præstestamme som Levi* stamme var det for jøderne

The histories of Herodotus; Henry Cary (1899) s.41

Herodot var en *klassisk græsk historieskriver*, født ca. år 484 f.Kr. og levede til 430-420 f.Kr. *Herodots Historie* handler bl.a. om de *persiske invasioner af Grækenland* i 490 og 480 f.Kr.

22. ALEXANDER DEN STORES RIGE

■ Rigets største udstrækning
■ Stater afhængige af Alexander

• Byer grundlagt af Alexander den Store

— Alexanders tog 334-323 f. Kr.
- - - Nearchos' sørejse 325 f. Kr.

0 500 1000km

Jøder I Mediens byer

Det var assyrerkongernes politik at forflytte lokal befolkningerne til andre områder derfor lod Assyrierkongen Salmaneser Israel føre i eksil til Assyrien og bosatte dem i Hala og ved Gozans flod Habor og i Mediens byer. (2Kong 17)

Israel bliver efter kong David og hans søn kong Salomon delt i to riger, nordriget Israel og sydriget Juda, Nordriget var det første til at bukke under det skete i år 722 f.Kr da det faldt til det mægtige assyriske rige

Babylon og Medien

I 628 f.Kr. begynder Nabopalassar at samle de kaldæiske stammer til krig mod assyrerne, samtidig dør Ashurbanipal, efter 41 år på tronen

I 627 f.Kr. angriber Skyterne og det lykkes dem at svække assyrrigets hovedstad Nineve, samtidig driver Nabopalassar assyrere ud af Babylon

I år 612 f.Kr. laver kong Nabopalassar af Babylon en alliance med Kyaxares kongen af Medien og Persien og sammen belejre og indtager de Nineve.

Nabopalassars søn, Nebukadnesar, giftede sig med Amytis, den mediske konges datter og forstærket den alliance der allerede eksisteret

Babylon og Nebukadnesar

Med sig hjem til Babylon
bortfører han medlemmer
dels fra kongeslægten, dels
fra de fornemme familier af
jøder, fønikere, syrere,
egyptere, og meget mere.

(Dan 1:1-4)

Profeten Daniel er en af
disse fanger taget fra
Jerusalem kun 23 år
gammel.

Nebukadnesars drøm

Billedstøttens hoved var af fint guld (Dan 2:32)

Bryst og arme af sølv (Dan 2:32)

Mave og hofter af kobber (Dan 2:32)

Ben af jern (Dan 2:33)

Fødder dels af jern, dels af ler. (Dan 2:33)

En sten (Dan 2:34)

Daniels drøm

En løve (Dan 7:4)

En bjørn (Dan 7:5)

En panter (Dan 7:6)

Et dyr med store jerntænder (Dan 7:7)

Ti horn (Dan 7:7; Åb 13:1)

En menneskesøn (Dan 7:13)

Rige

Det Babylonske rige (605-539 f.Kr.)

Det medo-persiske rige (539-331 f.kr.)

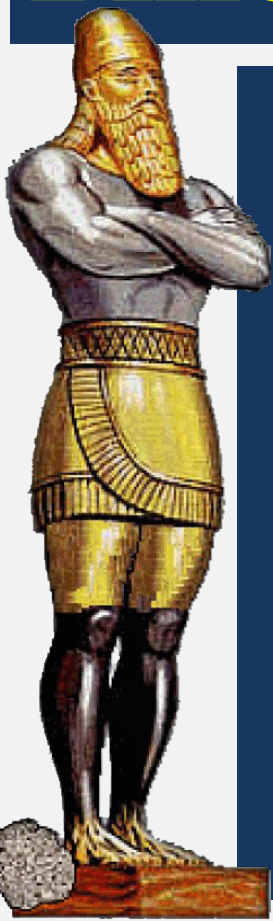
Det græske rige (331-168 f.Kr.)

Det Romerske rige (168 f.Kr.-476/1453 e.Kr.)

Det antikristelige rige (?-? e.Kr.)

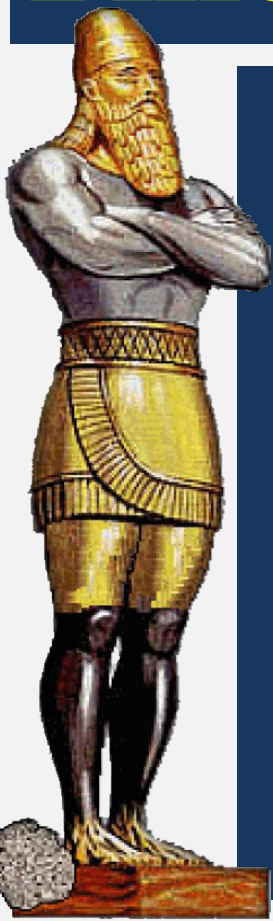
Jesu Kristi rige (?-∞)

Billedstøtten og vise mænd

"Der er intet menneske på jorden, der kan opfylde kongens krav, og der er heller ingen konge, hvor stor og mægtig han end er, der ville stille et sådant krav til nogen mirakelmager, besværger eller stjernetyder. Det krav, kongen stiller, er strengt. Der findes ingen, som kan opfylde kongens krav, undtagen guderne, og deres bolig er ikke hos menneskene." (Dan 2:1-12)

Billedstøtten og vise mænd

Kongen sagde til Daniel: »Jeres Gud er i sandhed guders Gud, kongers Herre og den, der åbenbarer hemmeligheder, siden du har været i stand til at åbenbare denne hemmelighed.« Derpå ophøjede kongen Daniel, gav ham mange store gaver og gjorde ham til hersker over hele provinsen Babylon og overhoved over alle Babylons vismænd. (Dan 2:47-48)

Babylons visemænd?

Dan 5:11

9 forskellige danske
oversættelser

1. **Mirakelmagerne:** *Er oversat med Drømmetyderne x2, Spåmændene x2, Mirakelmagerne, Magerne, Astrologerne, Skriftkloge, Skriftlærde*
2. **Besværgerne:** *Er oversat med Besværgerne x6, Manerne, Præsterne, Stjernekygigerne*
3. **Stjernetyderne:** *Der er oversat med Kaldæerne x7, Stjernetyderne, Spåmændene*
4. **Himmelgranskerne:** *Er oversat med Stjernetyderne x4, Sandsigerne x2, Himmelgranskerne, Astrologerne, Vismændene*

Babylons visemænd?

Mirakelmagerne: *charṭôm*

Ifølge bibelen denne form for
"hemmelige kunster" Jannes
og Jambres egypternes
mirakelmagere brugte da de
med deres løgnetegn og
løgneundere trodsede Moses
(2Mose 7:11,22; 2Thess 2:9; 2Tim 3:8)

Babylons visemænd?

Besværgerne: *'ashshāf*

Disse vismænd brugte ordet kraft ind i det okkulte, de var dødemanerne og sandsigerne, der hvisker og mumler (Es 8:19-20)

I modsætning til populær opfattelse, intet med kontakten til afdøde at gøre, med nærmere dette ved hjælp af "trylleformular at påkalde og rådfører" sig med dæmoner.

Babylons visemænd?

Himmelgranskerne: *gezar*

Den okkulte praksis at tage varsler fra offerdyrs indvolde, det er det der henvises til når der i Ezekiels bog står at Babylons konge undersøger leveren. (Ez 21:26) desuden handler det også om at "dele himlen" altså astrologi.

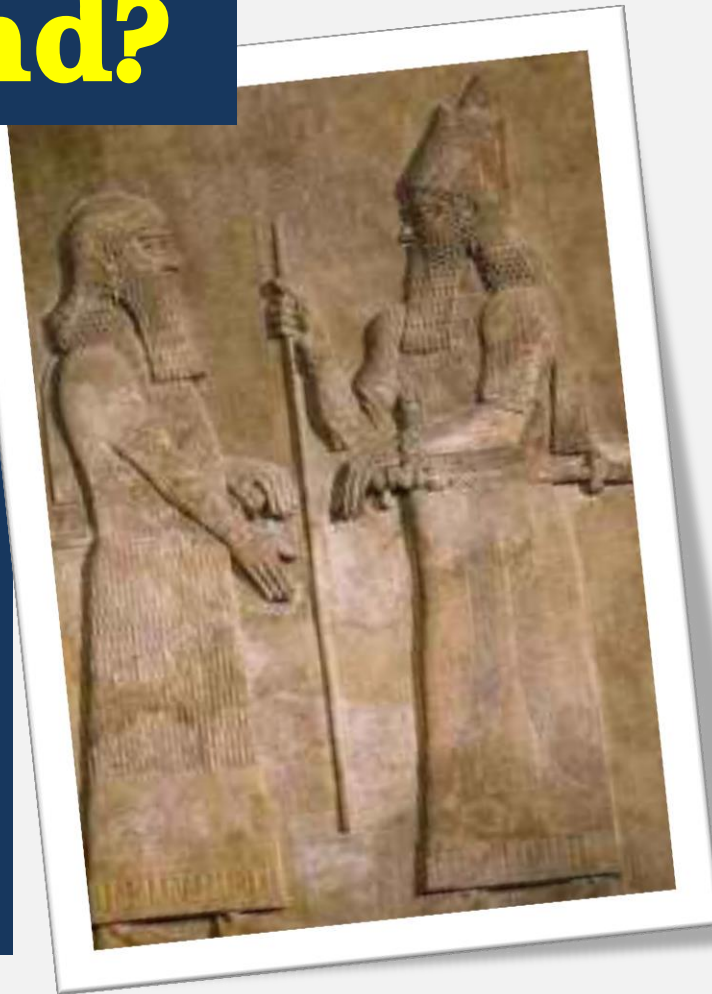

*Levermodel fra Babylon
(British Museum)*

Babylons visemænd?

Stjernetyderne: *kaśday*

Stjernetyderne *[kaśday]* sagde til kongen på aramaisk: »Kongen leve evigt! Fortæl os drømmen, herre, så skal vi tyde den.« Kongen svarede stjernetyderne *[kaśdîy]*: »Dette er min faste beslutning: Hvis I ikke kan gengive drømmen for mig og tyde den, skal I sønderlemmes og jeres huse lægges i grus. (Dan 2:4-5)

Babylons visemænd?

Stjernetyderne: *kaśday*

Ifølge Herodot var *Mediens Magoi* også først og fremmest kendt for deres drømmetydning¹ men kunne også tyde himmellegemerne² samt Besværgelse³.

Almindeligt Babylonsk skik at give de fremmede Babylonske navne, således kom de fire Hebræer Daniel, Hananja, Mishaël og Azarja til at hedde Beltshassar, Shadrak, Meshak og Abed-Nego. (Dan 1:7)

¹ The histories of Herodotus; Henry Cary (1899) s.43, 49, 52 og 376

² The histories of Herodotus; Henry Cary (1899) s. 382

³ The histories of Herodotus; Henry Cary (1899) s. 54 og 428

Daniel bla. Rab Mag

Dan 5:11; den øverste for mirakelmagerne, besværgerne, stjernetyderne og himmelgranskerne.

LXX archon magos det græske ord magos er det samme der bliver brugt i NT om de vise mænd fra østerland

Jer 39:3 da kom alle Babels konges Fyrster og satte sig i Midterporten: Overhofmanden Nebusjazzban, Magernes Øverste (*Rab Mag*) Nergal-Sarezer og alle Babels Konges andre Fyrster. [DA31]

To Supermagter

Romerriget

Stødpude
stater

Patherriget

Pathernes Magoi

- De troede på én Gud, alvidende, god og alttings skaber
- De troede på en stor og magtfuld ond ånd der stod i fjendskab til Gud
- De troede, at Gud ved hans profeter gav åbenbaring og lov og de så det som deres opgave at bevare og udlægge denne.
- De havde en offertjeneste og ingen blodoffer måtte bringes uden de var tilstede
- De troede på en tid, hvor en Søn af den evige Lovgiver ville blive født, der skulle være en stor frelser og befrier.
- De troede på de dødes opstandelse og det evige liv

Mosaik i Ravenna der vise
de visemænd fra
østerland som Parther

Teksten: Matthæus 2:1-12

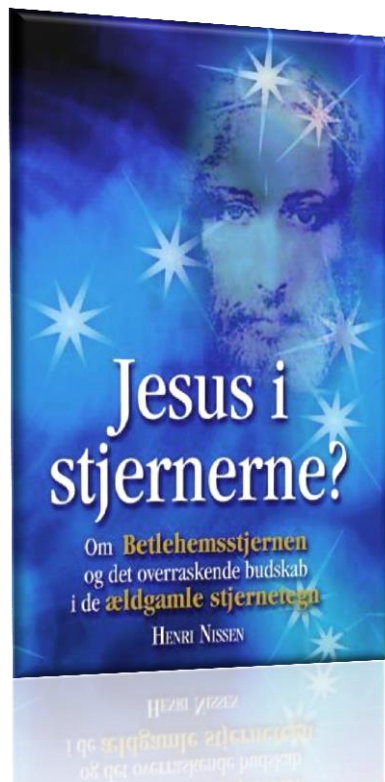
- 1 Da Jesus var født i Betlehem i Judæa i kong Herodes' dage, se, da kom der nogle vise mænd fra Østerland til Jerusalem
- 2 og spurgte: »Hvor er jødernes nyfødte konge? For vi har set hans stjerne gå op og er kommet for at tilbede ham.«
- 3 Da kong Herodes hørte det, blev han forfærdet, og hele Jerusalem med ham.

Teksten: Matthæus 2:1-12

- 1 Da Jesus var født i Betlehem i Judæa i kong Herodes' dage, se, da kom der nogle vise mænd fra Østerland til Jerusalem
- 2 og spurgte: »Hvor er *ham der er født jødernes konge?* For vi har set hans stjerne gå op og er kommet for at tilbede ham.«
- 3 Da kong Herodes hørte det, blev han forfærdet, og hele Jerusalem med ham.

Betlehemsstjernen (Hans Stjerne)

<http://skriften.net/juleevangeliet-i-stjernerne/>

Betlehemsstjernen (Hans Stjerne)

En Komet?

En Nova?

En Konjunktions (Jupiter & Saturn)?

Problemer:

stjernen, gik foran dem v9

stjernen, stod stille v9

Hans Stjerne v2

deres glæde meget stor v10

Betlehemsstjernen (Nøglen)

Rejs dig, bliv lys, for dit lys er kommet, Herrens herlighed er brudt frem over dig. For se, mørket dækker jorden, mulmet dækker folkene; men over dig bryder Herren frem, hans herlighed viser sig over dig. Folkeslag skal komme til dit lys og konger til din stråleglans. Løft blikket, og se dig omkring: De samles alle og kommer til dig, dine sønner kommer fra det fjerne, dine døtre bæres ved hoften. Da stråler du af glæde, når du ser det, dit hjerte banker og svulmer, når havets skatte bringes til dig og folkenes rigdom kommer til dig. Kameler i mængde flokkes hos dig, dromedarer fra Midjan og Efa, fra Saba kommer de alle sammen, de bærer guld og røgelse; de forkynnder Herrens pris. (Es 60:1-6)

Betlehemsstjernen (Herrens herlighed)

- En rygende ovn og en flammende fakkel (1Mose 15:17)
- En skysøjle & ildsøjle (2Mose 13:21)
- Skyen (1Kong 8:10-11)
- En Due (Luk 3:22)
- Tunger som af ild (Apg 2:3)

I den samme egn var der hyrder, som lå ude på marken og holdt nattevagt over deres hjord. Da stod Herrens engel for dem, og Herrens herlighed strålede om dem, og de blev grebet af stor frygt. (Luk 2:8-9)

Gaver: Guld, Røgelse og Myrra

Guld: *Jesus er konge*

Røgelse: *Jesus er præst*

Myrra: *Jesus skal dø*

Gaver i 1000 årsriget (Es. 60:6)

Og vi ved, at Kristus er opstået fra de døde og ikke mere dør; døden er ikke herre over ham mere.

For den død, han døde, døde han fra synden én gang for alle. Det liv, han lever, lever han for Gud. Sådan skal også I se på jer selv: I er døde for synden, men levende for Gud i Kristus Jesus. (Rom 6:9-11)

Vise mænd fra Østerland

